35ste jaar — Nr 148. Dinsdag 11 December 1888.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nr 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

De personen die een abonnement aan den *Postrijder* nemen voor het jaar 1889 zullen het blad gratis ontvangen van den dag hunner inschrijving tot aanstaande nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 11 DECEMBER.

Wetsontwerp-Coremans.

Men schrijft uit Brussel :

De Bond der advocaten heeft zaterdag, om 2 ure, in de groote zaal van het Paleis der Academiën, eene algemeene vergadering gehouden, onder het voorzitterschap van den heer Edmond Picard.

Ongeveer drie honderd leden der balie van Brussel en uit het binnenland, woonden de zitting bij.

Aan de dagorde stond het volgende punt : « Onderzoek en bespreking van het ontwerp tot herziening der wet van 1873 op het gebruik van het Vlaamsch in strafwettelijke zaken. »

De vergadering scheen gunstig aan het wetsontwerp zooals het door de Kamer in eerste lezing werd gestemd.

Zij beknibbelde zekere bepalingen, doch wat vele andere betreft toonde zij zich, om zoo te zeggen, veel « vrijzinniger » dan de Kamer.

De eer van dezen uitslag komt grootendeels toe, zegt *Het Land*, aan den heer Herman De Baets.

Voerden het woord : de heeren Delvaux (Antwerpen) ; Jan Van Ryswyck (Antwerpen) ; Herman De Baets (Gent) ; Rob. Smets en Dumercy, Sam. Wiener en De Poortere (Brugge).

Een voorstel van de heeren Rob. Smets en Dumercy, strekkende tot het uitnoodigen der Kamer om het wetsontwerp-Coremans te verwerpen, werd met eene groote meerderheid van de hand gewezen.

Men schrijft uit Alken :

Donderdag namiddag, rond 2 ure, is een hevige brand ontstaan in de Lindestraat, te Alken, op de winning, bewoond en toebehoorende aan Mad. wed^e Lelière. Dank aan spoedig toegebrachte hulp der geburen en aan de brandspuit van Stevoort, is het woonhuis gespaard gebleven. Schuur en stallingen met hunnen aanzienlijken inhoud van graan, hooi en stroo, zijn in assche gelegd. Vee en paarden werden gered.

Reden dinsdag in den vroegen morgen is er te Tongeren brand ontstaan in het huis bewoond door Marcel Darden, op het Brouck, kort bij de brug van den ijzeren weg. Het huis en de aanpaende gebouwen zijn door de vlammen verslonden. e koe en de meubels zijn gered geworden.

De werkstakingen.

De policiecommissaris van Hornu en eenige endarmen, houden zich voortdurend in den omek der koolmijnen. Gansch den nacht door entert de gendarmerie langs alle kanten rond de *coufflaux*, toebehoorende aan de mijnen *Agrappe* arvan de voornaamste zetel te Frameries gestigd is. Ook de mijnen van den *Buisson*, onder Hornu, worden goed bewaakt.

De werkstaking is algemeen te Wasmes en in de omstreken. Er valt nogtans op te merken, dat de werklieden stiller zijn dan tijdens de vorige werkstakingen.

Men seint uit Charleroi, 7 december : Laloi, voorzitter van het socialistisch congres te Châtelet, en Mignon, lid van den algemeenen raad der socialistische republikeinsche partij, werden te Châtelineau aangehouden. Men denkt dat er nog aanhoudingen zullen worden gedaan. Verleden nacht heeft men gepoogd het huis te doen springen van den bestuurder der mijn *Viernois*, te Carnières.

Te La Louvière ging verleden nacht rustig voorbij. De policie, de 1e compagnie der burgerwacht en de gendarmerie hebben niettemin hunne ronde gedaan. Eenige verdachte personen werden aangehouden.

De burgemeester van Dampremy heeft verboden de roode vlag uit te steken. De gendarmen hebben te Dampremy zekeren Jadin aangehouden, omdat hij tot de werkstaking aangehitst heeft.

Men denkt dat Georges Dufuisseaux zal vervolgd worden ingevolge de nieuw wet, op de aanhitsing gevolgd van uitwerksel. Men vreest dat de aanhoudingen eene beweging onder de werkersklas zal veroorzaken.

Fabien Gerard, van Wihérie, oud lid der internationale, die op de laatste meeting te Frameries het woord heeft gevoerd, is ook aangehouden en voorloopig in de gevangenis van Bergen opgesloten. Het parket is vertrokken om tot de aanhouding van anderen over te gaan.

In de bassijn van Charleroi werkt men met uitzondering van de *Gouffre* bijna overal. Nu bericht men echter dat er zekere opschudding heerscht langs den kant van Châtelet en Châtelineau, ten gevolge der aanhoudingen.

Eene vergadering van mijnwerkers zal zondag om 2 ure plaats grijpen, in het lokaal der samenwerkende bakkerij te Jolimont.

Het parket is om 4 ure te Haine-St-Pierre, aangekomen en heeft huiszoekingen gedaan ten huize van verscheidene socialisten, onder anderen bij Ledoux en Adam. Men heeft niets gevonden.

In den Centre breidt de werkstaking zich uit. De werklieden der mijnen Warocqué zijn gedeeltelijk in werkstaking. In de putten *St-Henriette*, *Abel* en *L'Etoile* wordt niet meer gewerkt.

In de mijnen van Haine is de werkstaking bijna volledig. De staking duurt voort in de mijnen van Houssu, Sars-Longchamps en La Louvière.

Vrijdag zijn er verscheidene meetings gehouden in het lokaal der samenwerkende bakkerij *Le Progrès*, van Jolimont. De laatste was een nachtelijke meeting.

De werkstakers zijn eergisteren nacht in het bosch van Mariemont gegaan ten getalle van vijf honderd om de mijnwerkers af te wachten, die naar de putten gingen. Zij hebben hen gevraagd om den arbeid te staken, wat de groote meerderheid gedaan heeft.

Men vertelt dat men op eenen machinist van den put *St-Arthur* revolverschoten gelost heeft, omdat hij aan den arbeid wilde gaan. De man heeft geen letsel bekomen.

Een jongeling van Fayt, Victor Massart, is eergisteren nacht door eene patroelje gendarmen aangehouden ; hij was drager van eenen revolver en eenige kardoezen.

Een Geeraardsbergenaar, oud 26 jaar, is bij het uitgaan van 't lokaal der samenwerkende bakkerij *Le Progrès*, aangehouden, om dynamiet op zich te dragen. Hij is naar 't gevang van Charleroi overgevoerd.

Victor Massart is in 't zelfde gevang opgesloten.

In den bassijn van Charleroi breidt zich de werkstaking niet uit.

Zondag morgend, om 2 ure, is uit de statie van Brussel-Zuid, een bijzonderen trein vertrokken naar La Louvière met zeventig gendarmen, behoorende tot de brigaden van Brabant.

Het bestuur der openbare veiligheid heeft, bij middel der dagbladen, laten bekend maken, dat het streng de wet op de vreemdelingen zal toepassen.

In de mijnen waar nog gewerkt wordt, zijn de ploegbazen gelast bijzonder goed te waken op de hoeveelheid dynamiet, die uitgedeeld wordt om de mijnen te doen springen. De gevangenis van Charleroi wordt bijzonder streng bewaakt, nacht en dag, men vreest dynamietaanslagen tegen dit gevang.

De mijnen van Haine-St-Pierre hebben troepen gevraagd.

Vier nieuwe aanhoudingen hebben zaterdag plaats gehad, namelijk die van Ledoux, van Carnières ; Couronné, van Châtelineau ; Malengré, van Carnières en Coclet, van Morlanwelz. Allen zijn in het gevang van Charleroi opgesloten.

Zekere Pintelon is tot 3 maanden gevang veroordeeld voor aanhitsing tot den opstand zonder gevolg.

De arbeid is volledig gestaakt in de mijnen van *Sans Calotte*, in *La Boule*, in *St-Florent*, gezegd *Manche d'Appiette* en in den put nr 5 der *Vanneaux*. De werklieden vragen loonsverhooging.

In de putten nr 4 en 6 der Vanneaux wordt nog gewerkt, maar met onvolledige ploegen.

De werklieden van den put nr 7 der mijnen van den Grand-Hornu hebben het bestuur verwittigd dat ze den arbeid zullen staken in geval ze geene loonsverhooging bekomen.

De mijnwerkers van Crachet-Picquery hebben het zelfde gedaan.

In de mijnen van de Produits wordt met halve ploegen gewerkt.

De gemoederen zijn zeer opgewonden ten gevolge der aanhoudingen.

Het werk is gestaakt in de mijnen van Noirchains de Ciply. De groote ploeg van L'Agrappe heeft zijne gereedschappen boven gebracht.

Te Wasmes, Pâturages en te La Bouverie is alles kalm.

De werklieden van nr 25 der *Produits* hebben hunne gereedschappen boven gebracht. Het weekblad *La Liberté* zal waarschijnlijk niet meer verschijnen.

Volgens de *Gazette* zou de procureur-generaal Van Schoor aan de parketten van Bergen en Charleroi het verlangen hebben te kennen gegeven om de hoofden van het congres van Châtelet aan te houden. Deze zouden vervolgd worden wegens samenzwering tegen de wetten en de veiligheid van den Staat.

Al de troepen van Bergen zijn geconsigneerd en gereed om naar het tooneel der werkstakingen te trekken.

Duitsche kolenhandelaars hebben reeds aan de nijveraars en fabrikanten omzendbrieven gezonden, waarbij zij de duitsche kolen aan de voordeeligste prijzen aanbieden, zoo de belgische kolen, tengevolge der werkstakingen, mochten ontbreken. Men meldt zelfs uit Morlanwelz, dat de nijveraars en bestuurders der hoogovens en smelterijen, voornemens zijn dadelijk duitsche kolen te bestellen.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* op vrijdag 14 DECEMBER.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **décembre** 1888 est en vente à Tongres chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37 et 39. Prix **25 centimes.**

Paardenmarkt te Tongeren, donderdag 20 DECEMBER.

BINNENLAND.

Brand te Luik. — Zaterdag avond, omtrent 9 1/2 ure, is te Luik brand ontstaan in de hangaars der stoomzagerij van M. Legrand, in de Twee-en-twintigenstraat. In weinige oogenblikken was de brand zoo hevig geworden, dat men de vlammen op het ander einde der stad kon zien. Verscheidene houthangaars zijn met gansch den inhoud ten grond vernield. In de nabijheid der afgebrande hangaars bevond zich een petrolmagazijn.

— Men schrijft uit Brussel :

De Senaat is bijeengeroepen tegen maandag, 17 december, ten 3 ure namiddag.

— De rechtbank van Brussel heeft eenen boer van Humbeek veroordeeld tot 14 maanden gevangenis, omdat hij zijne vrouw en kinderen door verstikking van het leven wilde berooven. Terwijl dezen te bed waren, had hij de stoof vol natte vodden gestopt en toen de ongelukkigen, hinder van den smoor krijgende, wilden opstaan, bedreigde hij met den dood al wie zich durfde verroeren.

— Wij lezen in een Brusselsch blad :

« Verleden jaar hebben onze heeren Kamerleden voor 5,000 frank cognac gedronken. Daar er ongeveer honderd zittingen 's jaars plaats hebben, is dat 50 frank of tien liters cognac per zitting.

Ofwel er moet op de levering van den cognac aan de Kamer, ferm met dubbel krijt geschreven worden, ofwel het is niet te verwonderen dat er in de Kamer nu en dan eens « zatten praat » wordt verteld.

— Zondag heeft te Elsene eene kiezing plaats gehad voor zes gemeenteraadsleden. Er is ballotteering tusschen de onafhankelijken, die 991 à 1,030 stemmen bekomen hebben, en de radikalen, die er 1,154 à 1,170 bekwamen. De doctrinaire kandidaten hadden 549 à 585 stemmen.

— Men schrijft uit Mechelen :

Vrijdag namiddag zat, in eene herberg der Vleeschhouwerstraat, een oude bedelaar, die op zijne ronde geweest was, toen een ander persoon binnenkwam, en, tot den bedelaar gaande, zijnen korf eens wikte, vragende of hij eene goede ontvangst had gedaan. Op die vraag haalde de bedelaar een mes uit zijnen zak en gaf er den toesprekker, tot eenig antwoord, eene snede van zeven centimeters lengte mede over de linkerhand. De sn de was zoo verschrikkelijk, dat een geneesheer dezelve op het policiebureel moest toenaaien. Proces-verbaal is tegen den bedelaar opgemaakt.

— De heer Gouverneur van Antwerpen heeft de Sacrementen der stervenden ontvangen.

— Men schrijft uit Brugge :

De daders van de diefiten in kerken, kapellen en kloosters, te Brugge en omliggende gemeenten, die verleden winter gepleegd zijn geweest, zijn nu eindelijk aangehouden. De voornaamste dader, zekere Abel Hennebach, thans te Leuven opgesloten, na eenige ondervraging voor den onderzoeksrechter ondergaan te hebben, heeft bekend de dader te zijn der kerkediefiten van Snelleghem en St Andries, en heeft daarenboven nog zijnen medehelper bekend gemaakt, alsook aangewezen een goudsmid te Brussel verblijvende, die al de gestolene goederen aankocht en hervormde. De medeplichtige en de goudsmid zijn beiden in hechtenis genomen en zitten thans bij hunnen gezel opgesloten.

— Een rijke zieke. — Tusschen geneeskundigen van de oude en nieuwe wereld, heeft dezer dagen eene raadgeving plaats gehad over den toestand van lord Ennismere, die te Victorica, op Vancouver-eiland, aan typhuskoorts ziek ligt.

De telegraflijn van den *Canadian Parcific*-spoorweg wierd tot dat einde verbonden met den onderzeeschen telegraafkabel. Langs dezen wisselden de Amerikaansche geneesheeren met Dr sir Andrew Clarck, te Londen, hunne gedachten over de lichaamswarmte, den pols, de adembaling en de andere verschijnselen der ziekte.

Voor het doen en beantwoorden van elke vraag waren telkens slechts eenige minuten noodig. Geheel de raadgeving duurde drie uren, en kostte aan telegrammen meer dan 50,000 fr ! !

En als hij nu maar geneest !

Afrika.

Men zegt van den sultan van Marroko, dat hij in vele zaken een volslagen kind en bovendien gierigaard en alchimist is. Zijne Majesteit besteedt dagelijks uren aan het overtellen zijner schatten en het morsen met smeltkroezen in zijne pogingen om die nog te vermeerderen. Ook nemen zijne uitspanningen een groot deel van zijnen tijd in beslag, bij voorbeeld zijn electrische spoorweg en zijne velocipeden. Van laatstgenoemde voertuigen, elders zoo sterk in eere, maakt de sultan al een zeer eigenaardig gebruik. De damen van zijnen harem moeten namelijk daarop rijden voor hare straf, als zij ongehoorzaam geweest zijn. Zonderling kan men het ook noemen, dat Zijne Majesteit bij wijze van speelgoed een graan-elevator in den tuin van zijn paleis heeft laten oprichten. Al deze dingen houden den monarch zóó zeer bezig, dat zijne ministers veel meer macht uitoefenen, dan hij wel weet, en zijne onderdanen veel meer onder hem te verduren hebben, dan hij hun gunt. Gemakkelijk is anders deze afstammeling van den profeet niet, want om de dood van zijnen neef te wreken, liet hij onlangs drie honderd mannen van zekeren stam (die later nog wel aan dezen moord onschuldig bleek te zijn) elk eene hand en eenen voet afhouwen.

Politiek overzicht.

DE KRUISTOCHT TOT UITROEIING VAN DEN SLAVENHANDEL.

Het gerucht wordt verspreid dat het italiaansch gouvernement bij Duitschland aangedrongen heeft opdat Leopold II, koning der Belgen, en niet Z. H. de Paus, het initiatief nemen zou der internationale konferencie tot uitroeiing van den slavenhandel.

Crispi heeft zelfs zoo het schijnt, de vermetelheid zoover gedreven zich te verzetten tegen de aanwezigheid des vertegenwoordigers van den H. Stoel op deze bijeenkomst.

Dezer dagen heeft het Italiaansche kabinetshoofd eene diplomatische nota gezonden aan al de europeesche mogendheden, om verzet aan te teekenen tegen de algemeene beweging welke door al de katholieken van Europa wordt op touw gezet ten voordeele der herstelling van het tijdelijk gezag van Paus Leo XIII.

De nota verzekerd dat in den huidigen staat van zaken, de geestelijke rechten van den H. Vader volkomen gewaarborgd zijn.

Gelukkig weten de mogendheden, eenige althans, maar al te wel hoe het gesteld is met de vrijheid van den H. Vader in de eeuwige stad ; zij weten maar al te goed dat Crispi en zijne handlangers maar één doel hebben, namelijk : den H. Vader in al zijne werkingen, zoowel op tijdelijk als geestelijk gebied, te dwarsboomen en te verlammen.

Wij zijn benieuwd te zien welke houding de mogendheden zullen aannemen en vooral wat koning Leopold doen zal, in geval men hem verzoekt zich de eer toe te eigenen van het werk door den H. Vader ontworpen.

Tot nog toe heeft het Fransch gouvernement niet de minste mededeeling ontvangen, noch van het Vatikaan, noch van het Belgisch gouvernement, betreffende een aanstaande kongres tot bestrijding van den slavenhandel, dat binnen kort te Brussel zou plaats hebben.

GROOTE MINISTERIEELE KRISIS IN SPANJE.

Eene algemeene ministeriëele krisis is uitgeborsten in Spanje. De *Imparcial* dringt aan op de ontbinding der Cortes. De heer minister Sagasta zal trachten een kabinet te vormen zonder de hulp der scheurmakende meerderheid. Valt te zien in hoever hij daarin zal gelukken.

MINISTER CRISPI EN ZIJNE KRIJGS-KREDIETEN.

Waarlijk de Italiaansche minister Crispi heeft geen geluk met zijne krijgskredieten en de fiskale maatregelen welke hij verzonnen had om deze te gemoet te komen.

In de bureelen der Wetgevende Kamer, zijn al de voorgestelde tolmaatregelen afgekeurd geworden.

Slechts 27 leden op de 170 stemgerechtigden hebben het voorstel ondersteund.

De fiskale ontwerpen werden dus bijna met algemeene stemmen verworpen.

De opslag der rechten op het zout heeft de Kamer niet durven stemmen, zoodat de krijgswet die daags te voren gestemd was en waarvan de uitgaven grootendeels moeten bestreden worden door nieuwe belastingen op het zout, meteenen en voor goed is afgeschaft.

Wat zal Crispi nu doen ?

Hij zal wel maken aan geld te geraken ; er zijn nog zooveel rijke kloosters in Italie welke hij, in naam eener van hem uitgaande willekeurige wet (?) kan doen aanslagen en verbeurd verklaren ; hetgeen in feit hetzelfde beteekent als officiëele plundering.

Het Italiaansch gouvernement immers ziet er zoo nauw niet op toe.

DE NEDERLANDSCHE SOCIALIST-AFGEVAARDIGDE.

In de tweede Kamer der nederlandsche Staten-Generaal heeft bij de beraadslaging van het budjet van buitenlandsche zaken de socialist-afgevaardigde Domela-Nieuwenhuis het ministerie verzocht bij de belgische regeering aanklacht te doen, omdat men hem, niettegenstaande zijne hoedanigheid van afgevaardigde, uit Belgie heeft verdreven. De heer minister Nartsen antwoordde dat de heer Nieuwenhuis geen recht had om zijnen titel van afgevaardigde te doen gelden. Indien Nederlanders zich te beklagen hebben over de handelingen van eene vreemde regeering, dan kunnen zij hunne aanklacht aan het ministerie van buitenlandsche zaken laten geworden, dat de feiten onderzoeken zal.